

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

**TEN OOSTEN VAN DE ZON
EN TEN WESTEN VAN DE MAAN**

Toneelspel voor de jeugd
naar een oud Noors sprookje

door

Louis Contryn

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2014
Nr.3219

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZEVEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *TEN OOSTEN VAN DE ZON EN TEN WESTEN VAN DE MAAN* op te voeren moet de naam van auteur *LOUIS CONTRYN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.
De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2014/0220/014
ISBN- 978- 90-385-12945

© 2014 Toneelfonds J. Janssens/Louis Contryn
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(7 spelers – Figuratie)

SIGRID, een jong meisje :
 BEER / PRINS :
 BAS, de hond van Sigrid :
 OUDE VROUW :
 ZUIDENWIND :
 NOORDENWIND :
 HEKS MET DE LANGE NEUS :

DIENAARS VAN DE PRINS
 TROLLEN

DECOR

Een decor is niet nodig. Door het verhaal wordt duidelijk gemaakt op welke plaats de handeling gebeurt.

KLEDIJ

De prins draagt als beer een witte pelsjas. De winden dragen een mantel van lichte stof, aan de uiteinden vastgemaakt aan de polsen. Die mantel wappert als een vlag op het toneel bij het rennen.

KORTE INHOUD

Sigrid trouwt met een witte beer die later een betoverde prins blijkt te zijn. Door haar grote liefde voor de prins wordt hij verbannen naar het kasteel dat gelegen is ten oosten van de zon en ten westen van de maan, waar hij moet trouwen met een heks met een lange neus. De bewerker van dit toneelstukje heeft een hond ingelast die commentaar geeft maar ook helpt met het wakker blaffen van de prins en zo de ondergang van de heks veroorzaakt.

WOORD VOORAF

Noorwegen is een land dat rijk is aan literaire volkskunst zoals sagen, balladen en sprookjes. Het grote land met zijn uitgestrekte wouden en zijn klein aantal inwoners die in groepjes bij mekaar wonen. De mensen van deze kleine samenlevingen zijn op elkaar aangewezen. In de donkere winters kruipt men bij elkaar en begint te vertellen. (*geïnspireerd door Sprookjes in de wereldliteratuur, Uitg. Elmar BV Rijswijk.*) Dit sprookje inspireerde Sigrid Undset (1882-1949) tot het schrijven van een realistisch toneelstuk. Ze behaalde de Nobelprijs voor letterkunde in 1928.

Scène 1

(In de verte vrolijke dansmuziek.)

BAS : *(loopt dansend over de scène.)* Hoera! Hoera! leuk was dat! Wat hebben we fijn gedanst. Alle jongens en meisjes uit de hele omtrek. En gelachen dat we hebben. En plezier gemaakt! En er was ook een witte beer bij! Ongelooflijk. Een echte witte beer! En die was nog het prettigste van ons allemaal. Een prima kerel. Maar een beer. Hij danste het liefst met mijn Sigridje. Maar eerst moet ik mij voorstellen. Ik heet Sebastiaan maar de mensen noemen mij kortweg Bas. En dat past goed bij mij. Want ik ben een hond. De hond van Sigridje. Ze is mijn bazinnetje. Een lief bazinnetje. Zij is de dochter van een arme boer. Maar zij zorgt goed voor mij. En ik, ik verdedig haar als het moet. Niemand zal haar aanraken of die heeft met mij te doen. Grrr...

(geklop op de deur)

Wie zou dat nog kunnen zijn?

SIGRID : *(loopt op)* Ik doe wel open.

(Sigrid opent de deur en een witte beer loopt binnen.)

BEER : Goede avond.

SIGRID : Ook een goede avond, beer. Kom maar binnen.

BEER : Sigrid, ik moet je iets vragen.

SIGRID : Vraag maar, beer.

BEER : Het is heel persoonlijk. *(Ferm)* Wil je met mij trouwen?

SIGRID : Ooo... Ja, dat is inderdaad heel persoonlijk. Daar kan ik zo vlug geen antwoord op geven. Ik moet daarover nadenken. Met een beer trouwen. Ongewoon! En ik moet dat eerst met mijn vader bespreken. Ik heb tijd nodig.

BEER : Ja, dat begrijp ik. Jaja... natuurlijk. Maar dat kan ik je zeker beloven: ik zal goed voor je zorgen. Je kan bij mij in een kasteel leven en heel rijk zijn. En ook je vader zal ik rijk maken. Ik maak er de rijkste man van heel de omgeving van.

Wil je er ernstig over nadenken, lieve Sigrid?

SIGRID : Dat zal ik zeker doen, beer. Het is een heel belangrijke beslissing.

BEER : Volgende week kom ik terug. Misschien wil je me dan een antwoord geven.

SIGRID : Graag, beer. Tot volgende week dan.

Scène 2

BAS : De hele week liep Sigridje denkend rond. Vader vond het goed. Zeker toen hij hoorde dat hij een rijk man zou worden. En toen... eindelijk. De volgende week.

(een bons op de deur. Sigrid loopt haastig over het toneel en opent de deur.)

BEER : Hallo, Sigridje. Hier ben ik dan. Heb je over mijn voorstel kunnen nadenken?

SIGRID : Dat deed ik, witte beer, ik kan je het antwoord geven, het is “ja”!

BEER : Fijn! Heel fijn! *(kussen)* Je zal er geen spijt van hebben, lieve meid. Je moet weten: ik ben geen gewone beer.

SIGRID : Maar een ding moet je toelaten.

BEER : En dat is?

SIGRID : Mijn trouwe hond Bas moet met me meegaan.

BEER : Heel graag, lief kind. Bas is een braaf en gezellig dier. Die kan je gezelschap houden. We vertrekken onmiddellijk naar mijn kasteel. Hou je vast aan mijn pels. Het is een verre tocht.

SIGRID : En Bas?

BEER : Die kan natuurlijk ook mee. Kom, we vertrekken.

(Sigrid en Bas grijpen de pels van de beer vast.)

Vooruit!

(De beer met Sigrid en Bas rent weg.)

Scène 3

BAS : Na een lange tocht kwamen we aan een berg. De beer klopte op de poort en we werden binnengelaten in een prachtig paleis.

(Feesttafereel: Dienaars lopen op en kleden de prins met een hermelijnen mantel, Sigrid met een kleurrijke sleep en Sam met een geborduurde vest. Zo voeren ze het drietal feestelijk over de scène en af. Daarna verschijnt Bas terug.)

En we kregen rijkelijk eten. Voor mij opgediend in een gouden bakje met een smakelijk been met nog veel vlees aan. Lekker! Daarnaast stond een gouden schoteltje met heerlijk fris water. Meer kan een hond niet verwachten. Daarna voerden de bedienden ons naar een rijkelijke slaapkamer met donzen lakens en zijden dekens. Voor mij naast het bed een gouden mand met malse doeken.

(Dienaars installeren een bed op verhoog. Sigrid en Bas gaan liggen. De beer is er niet bij.)

Prachtig. Sigridje sliep onmiddellijk in want we hadden een zware dag achter de rug. De beer zagen we niet. Maar midden in de nacht schoot ik wakker. Ik voelde dat er iemand stilletjes door de slaapkamer sloop.

(Beer als prins sluipt op en gaat in het bed liggen.)

(kruipt er naartoe, fluisterend) Sigrid! Sigridje, een man in het bed!

SIGRID : *(ontwaakt en kijkt naar de man)* Hé! Dat is de beer denk ik. Ik moet hem goed bekijken. *(Ze neemt een kaars, steekt die aan en belicht daarmee de prins.)*

BAS : *(fluistert)*: Pas op voor het kaarsvet.

BEER/PRINS : *(schrikt)* Hé! Sigrid! Je ziet mij zonder de betovering als prins en niet als beer. Er is kaarsvet op mijn hemd gedrupt. Nu zijn we verloren, Sigrid!